

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA w ŁODZI

Aleja Piłsudskiego 8

90-051 Łódź, P - 73

Tel. (0-42) 636-36-89, Fax (0-42) 636-07-12

E-mail: lodz@uokik.gov.pl

RŁO/61-7/06/BR 11

Łódź, dnia 28 lutego 2007 r.

DECYZJA Nr RŁO 9/2007

I. Na podstawie art. 23e ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 244, poz. 2080, zm. Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów wszczętego z urzędu przeciwko Ewie Kurasik i Andrzejowi Kurasik prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Ferma Niosek Prawda w miejscowości Prawda 60a, 95-030 Rzgów

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

uznaje się za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów bezprawne działanie Ewy Kurasik i Andrzeja Kurasik polegające na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez:

- 1) wprowadzenie do obrotu jaj kurzych konsumpcyjnych klasy „A” o kategoriach wagowych „M” i „L” pakowanych po 6 lub 10 sztuk w opakowaniu detalicznym, na którym brak jest informacji o metodzie chowu, ilości sztuk w opakowaniu, numerze odróżniającym zakład pakowania oraz zaleceń odnośnie do właściwego przechowywania jaj, co stanowi naruszenie art. 10 ust. 1 litera a, b, d i ust. 2 litera d rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej Nr 1907/90 z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. WE, L 173, str. 5, ze zm.),
- 2) wprowadzenie do obrotu towarowego jaj kurzych konsumpcyjnych klasy „A” pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3” pakowanych po 6 sztuk w opakowaniu detalicznym, na którym umieszczono informację o treści: „obniżona zawartość cholesterolu”, „więcej witaminy A i E”, „wysoki poziom WNKT OMEGA 3” bez podania ich ilościowej zawartości, co stanowi naruszenie § 9 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie oznakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych (Dz. U. Nr 220, poz. 1856, ze zmianami w Dz. U. 2004 r. Nr 58, poz. 563, Nr 162, poz. 1703, Nr 257, poz. 2577; 2005 r. Nr 210, poz. 1751, Nr 180, poz. 1499, Nr 229, poz. 1953; 2006 r. Nr 194, poz. 1435),

- 3) wprowadzenie do obrotu towarowego jaj kurzych konsumpcyjnych klasy „A” pakowanych po 10 sztuk w opakowaniu detalicznym, na którym umieszczono dużą czcionką napis „Rozmiar XXL” przy jednoczesnej deklaracji na opakowaniu kategorii wagowej „XL” (małą czcionką), co stanowi naruszenie art. 7 ust. 1 i 2 rozporządzenia Komisji Wspólnot Europejskich Nr 2295/2003 z dnia 23 grudnia 2003 r. wprowadzającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej Nr 1907/90 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. WE, L 340, str. 16),
- 4) wprowadzenie do obrotu towarowego jaj kurzych konsumpcyjnych klasy „A” w kategorii wagowej „XL” pakowanych po 6 sztuk, w opakowaniu detalicznym, na którym umieszczono napis „6 ekstra dużych jaj” i datę minimalnej trwałości, zamiast daty zniesienia lub zapakowania, co stanowi naruszenie art. 20 rozporządzenia Komisji Wspólnot Europejskich Nr 2295/2003 z dnia 23 grudnia 2003 r. wprowadzającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej Nr 1907/90 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. WE, L 340, str. 16)

i stwierdza się zaniechanie stosowania tej praktyki z dniem 21 września 2006 r.

II. Na podstawie art. 23d w związku z art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 244, poz. 2080, zm. Dz. U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119 i Nr 170, poz. 1217) oraz stosownie do art. 28 ust. 6 tej ustawy i § 6 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 19 lutego 2002 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2002 r., Nr 18, poz. 172, zm. Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 68), po przeprowadzeniu postępowania wszczętego z urzędu przeciwko Ewie Kurasik i Andrzejowi Kurasik prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Ferma Niosek Prawda w miejscowości Prawda 60a, 95-030 Rzgów w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez wprowadzenie do obrotu jaj kurzych konsumpcyjnych klasy „A” pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3” w opakowaniu detalicznym, na którym umieszczono napis „Polski Produkt Proekologiczny”, przy jednoczesnej deklaracji chowu klatkowego - 3, a nie chowu ekologicznego - 0

– działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów:

stwierdza się, że opisana praktyka nie narusza zbiorowych interesów konsumentów.

Uzasadnienie

Do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej zwany: „Prezes Urzędu”) wpłynęło zawiadomienie Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej o wynikach kontroli przeprowadzonej w sklepach detalicznych przez Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej w Łodzi i w Katowicach, w czasie których ujawniono nieprawidłowości w oznakowaniu opakowań detalicznych jaj kurzych konsumpcyjnych klasy „A” wprowadzonych do obrotu przez Ewę Kurasik i Andrzeja Kurasik, zam. w miejscowości Prawda 60a, 95-030 Rzgów (dalej zwani „Przedsiębiorca”), prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą Ferma Niosek Prawda w miejscowości Prawda 60a, 95-030 Rzgów (dalej zwana: „Ferma Prawda”) - (dowód: karty nr 6 i 7).

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego, w toku którego ustalono, że mogło nastąpić naruszenie zbiorowych interesów konsumentów, Prezes Urzędu wszczął z urzędu w dniu 18 sierpnia 2006 r. na mocy postanowienia Nr RŁO-1/61-7/06 postępowanie w sprawie

podejrzenia stosowania przez Przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na naruszeniu obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez:

- wprowadzenie do obrotu towarowego jaj kurzych konsumpcyjnych klasy „A” (zwane dalej: „jaja klasy A” lub „jaja”) w kategoriach wagowych „M” i „L” pakowanych po 6 lub 10 sztuk w opakowaniach detalicznych, na których brak informacji o metodzie chowu, ilości sztuk jaj w opakowaniu, numerze odróżniającym zakład pakowania oraz zaleceniach odnośnie właściwego przechowywania jaj,
- wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3” pakowanych po 6 sztuk w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono informację o treści: „obniżona zawartość cholesterolu¹”, „więcej witaminy A² i E³” i „wysoki poziom WNKT OMEGA 3⁴”, bez jednoczesnego podania ich ilościowej zawartości,
- wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” pakowanych po 10 sztuk w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono dużą czcionką napis „Rozmiar XXL” przy jednoczesnej deklaracji na opakowaniu kategorii wagowej XL (małą czcionką),
- wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” w kategorii wagowej „XL”, pakowanych po 6 sztuk w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono napis „6 ekstra dużych jaj” i datę minimalnej trwałości, zamiast daty zniesienia lub zapakowania jaj,
- wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3” w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono napis „Polski Produkt Proekologiczny”, przy jednoczesnej deklaracji chowu klatkowego - 3, a nie chowu ekologicznego - 0,

¹ Potocznie "cholesterolem" nazywa się pokrewne substancje lipidowe występujące w osoczu krwi, w skład których, między innymi wchodzi grupa cholesterolowa. Udowodniono, że zaburzenia gospodarki lipidowej, którego miarą jest wzrost stężenia cholesterolu w surowicy krwi, jest istotnym czynnikiem ryzyka wystąpienia miażdżycy i chorób układu sercowo-naczyniowego takich jak choroba wieńcowa i zawał serca, udar mózgu i miażdżycy zarostowa kończyn dolnych.

Źródło : <http://pl.wikipedia.org/wiki/cholesterol>.

² Funkcją witaminy A jest m.in.: współtworzenie purpury wzrokowej, zapewnienie normalnego wzrostu kości i zębów przez regulację aktywności komórek tkanki kostnej, regulowanie wzrostu i funkcjonowania tkanki nabłonkowej.

Źródło : http://pl.wikipedia.org/wiki/Witamina_A.

³ Witamina E chroni komórki przed utleniaczami, bierze udział w dostarczaniu składników odżywczych do komórek, wzmacnia ścianę naczyń krwionośnych oraz chroni czerwone krwinki przed przedwczesnym rozpadem. Wykorzystywana jest też do leczenia męskiej bezpłodności, zaburzeń mięśniowych, miażdżycy oraz chorób serca.

Źródło : http://pl.wikipedia.org/wiki/Witamina_E.

⁴ Liczba raportów potwierdzających znaczenie omega 3 WNKT w zapobieganiu chorobie niedokrwiennej serca stale rośnie począwszy o drugiej połowy lat 70 - tych. W tym okresie zbadano nawyki żywieniowe Eskimosów grenlandzkich, tworzących populacje o małej umieralności z powodu choroby niedokrwiennej serca. Wyniki analizy składu diety wspomnianej grupy etnicznej wykazały, że Eskimosi wcale nie stosują diety ubogotłuszczowej i że około 40 % ich potrzeb energetycznych (kalorycznych) pokrywane jest z tłuszczów. Obserwowano bardzo małe spożycie nasyconych kwasów tłuszczowych a duże omega - 3 WNKT, które mają działanie antyarytmiczne poprzez stabilizację aktywności elektrycznej komórek mięśnia serca, co powoduje spadek częstości groźnych dla życia arytmii (migotań komór), działają także przeciwzakrzepowo, co powoduje zmniejszenie agregacji płytek krwi i skurczu naczyń wieńcowych. Kwasy omega 3 WNKT wpływają także pozytywnie na metabolizm tłuszczów.

Źródło: <http://www.linia.com.pl/indeks.php?d=20&w=211&p=00>. Artykuł „Tuszcze życia” autorstwa lekarza medycyny Piotra Banasiaka.

co może stanowić naruszenie art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (*dowód: karta nr 1 i nr 1 odwrót*).

Postanowieniem Nr RŁO-2/61-7/06 z dnia 21 sierpnia 2006 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet materiału dowodowego zebrane w postępowaniu wyjaśniającym pisma Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej datowane 8 lipca 2005 r. i 25 lipca 2005 r. wraz z załącznikami zawierającymi protokoły z kontroli przeprowadzonych przez Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej w Katowicach i w Łodzi oraz pisma Przedsiębiorcy datowane na dzień 1 września 2005 r. i 26 września 2005 r. wraz z załącznikami (*dowód: karta nr 4*).

Prezes Urzędu zawiadomił Przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania w dniu 21 sierpnia 2006 r. (*dowód: karta nr 2, nr 2 odwrót i nr 3*).

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania, w piśmie z dnia 31 sierpnia 2006 r., Przedsiębiorca zgodził się z przedstawionymi zarzutami i złożył wyjaśnienia w sprawie. Przedsiębiorca poinformował, że natychmiast po zgłoszeniu zastrzeżeń pokontrolnych przez wojewódzkie inspektoraty inspekcji handlowej podjął działania zmierzające do wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości. Wprowadzone zostały następujące zmiany w oznaczeniu opakowań jaj:

- na opakowaniach detalicznych jaj klasy „A” o kategoriach wagowych „M” i „L” pakowanych po 6 i 10 sztuk, oznaczona została metoda chowu, ilość sztuk w opakowaniu, numer odróżniający zakład pakowania oraz podane zostały zalecenia odnośnie do przechowywania jaj; informacje te zostały uzupełnione doraźnie, przez zastosowanie etykiet samoprzylepnych natychmiast po zakwestionowaniu braku oznakowania przez wojewódzki inspektorat inspekcji handlowej, a następnie w sposób trwały, przez wprowadzenie do obrotu nowych opakowań w dniu 2 maja 2006 r. - do pisma Przedsiębiorca dołączył aktualnie stosowane etykiety (*dowód: karta nr 51*);
- „Jaja Vitea Omega 3” są przeznaczone dla szczególnie wymagających klientów, gdyż mają one wyjątkowe walory, będące wynikiem długotrwałych prac badawczych polegających na umiejętnym wykorzystaniu reakcji organizmu kury na specjalne zabiegi żywieniowe, prowadzonych pod przewodnictwem prof. dr. hab. Tadeusza Trziszki⁵, we współpracy z Akademią Rolniczą we Wrocławiu; do każdego opakowania zawierającego „Jaja Vitea Omega 3” dołączana jest obecnie ulotka informacyjna zawierająca porównanie ilościowej zawartości niektórych składników w „normalnym” jajku kurzym i w „Jajku Vitea Omega 3”, co jest poparte wynikami wspomnianych wyżej badań - do pisma Przedsiębiorca dołączył ulotkę informacyjną (*dowód: karta nr 52*);
- nieprawidłowa informacja na opakowaniach jaj klasy „A” pakowanych po 10 sztuk o treści „Rozmiar XXL” była korygowana doraźnie, od 15 lipca 2005 r. przez zaklejenie pierwszej litery „X” i w sposób trwały od 1 grudnia 2005 r. przez wprowadzenie do obrotu nowych opakowań z napisem „Rozmiar XL” - do pisma Przedsiębiorca dołączył etykietę aktualnie stosowaną na tych opakowaniach (*dowód: karta nr 53*);
- opakowania jaj klasy „A” z napisem „6 extra dużych jaj” zostały wycofane z obrotu do dnia 15 października 2005 r. i po tym terminie stosowane są opakowania z napisem „6 dużych jaj” - do pisma Przedsiębiorca dołączył aktualną etykietę na tych opakowaniach (*dowód: karta nr 54*).

Nie wprowadzono natomiast zmian do treści napisu „Polski Produkt Proekologiczny” na opakowaniach „Jaj Vitea Omega 3”. Jaja te nie spełniają wymagań określonych dla

⁵ Prof. dr. hab. Tadeusz Trziszka jest Kierownikiem Katedry Technologii Surowców Zwierzęcych Wydziału Nauk o Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu (*dowód: karta nr 33*)

produktów rolnictwa ekologicznego i nie są jajami ekologicznymi, a użyty na opakowaniu zwrot „proekologiczny” odnosi się do ulepszanego sposobu żywienia kur znoszących „Jaja Vitea Omega 3”, co jest poparte wspomnianymi wyżej badaniami (*dowód: karta nr 49*).

Uzupełniając, w piśmie z dnia 21 września 2006 r. Przedsiębiorca poinformował, że obecnie stosowane są wyłącznie nowe, prawidłowo oznaczone opakowania (*dowód: karta nr 57*).

Prezes Urzędu w dniu 16 listopada 2006 r. zawiadomił Przedsiębiorcę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego i poinformował o możliwości zapoznania się z aktami postępowania. Przedsiębiorca nie skorzystał z prawa do uzupełnienia materiału dowodowego po tym terminie.

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

Ewa Kurasik i Andrzej Kurasik zamieszkali w miejscowości Prawda 60A, 95-030 Rzgów są wpisani do Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej prowadzonego przez Główny Urząd Statystyczny w Warszawie, pod numerem identyfikacyjnym REGON 470606454. Prowadzą oni działalność produkcyjną w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej wg PKD 0124Z - chów i hodowla drobiu i są podatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych z tytułu prowadzenia działów specjalnych produkcji rolnej (*dowód: karta nr 8*).

Przedmiotem działalności gospodarczej Przedsiębiorcy jest chów kur niosek jaj klasy „A”, sortowanie i pakowanie jaj. Produkcja jaj odbywa się metodą chowu klatkowego. Sortowanie oraz pakowanie jaj odbywa się w wyodrębnionym organizacyjnie oraz lokalowo budynku na Fermie Prawda. Weterynaryjny numer identyfikacyjny Fermi Prawda to 3-PL-10061301, natomiast numer pakowni to PL-10065901 (*dowód: karta nr 27*).

Przedsiębiorca wprowadza do obrotu jaja w opakowaniach detalicznych na rynku na obszarze całego kraju. Kontrole przeprowadzone przez wojewódzkie inspektoraty inspekcji handlowej w sklepach detalicznych w Łodzi i w Katowicach wykazały, że opakowania te są niewłaściwie oznakowane. Jak wskazano na wstępie na poszczególnych rodzajach opakowań brakowało oznaczeń dotyczących istotnych cech jaj klasy „A”, takich jak:

- metoda chowu, która określa sposób żywienia kur i decyduje o jakości jaj,
- ilość sztuk w opakowaniu wskazująca na wielkość oferowanej do sprzedaży partii jaj,
- numer odróżniający zakład pakowania, który identyfikuje miejsce wykonania prac,
- zalecenia odnośnie do właściwego przechowywania jaj, określające przydatność i możliwość zastosowania,
- ilościowa zawartość poszczególnych składników jaj, w tym cholesterolu, witaminy A i E i poziomu WNKT OMEGA 3, tj. substancji decydujących o wartościach odżywczych i ryzyku związanym z ich spożyciem,
- data zniesienia lub zapakowania jaj określająca przydatność produktu do spożycia lub przetworzenia,

a ponadto:

- opakowania oznaczone symbolem kategorii wagowej jaj XXL zawierały jaja o kategorii wagowej XL,
- opakowania „Jaja Vitea Omega 3” miały napis „Polski Produkt Proekologiczny”, gdy jak ustalono Przedsiębiorca nie miał certyfikatu uprawniającego do stosowania metody chowu ekologicznego.

Ustalono, że celem wyeliminowania stwierdzonych nieprawidłowości Przedsiębiorca wprowadził doraźnie samoprzylepne etykiety uzupełniające brakujące informacje na

stosowanych opakowaniach jaj oraz podjął działania mające na celu uzyskanie wiarygodnych danych dotyczących zawartości składników wskazanych na opakowaniach „Jaja Vitea Omega 3”. Badania zlecono Katedrze Technologii Surowców Zwierzęcych Wydziału Nauk o Żywności Akademii Rolniczej we Wrocławiu. Ustalono następujący skład chemiczny jaj Vitea Omega 3 klasy A:

- zawartość witaminy „A” wynosi 0,36 mg/jajo, a po obróbce termicznej 0,32 mg/jajo i jest 2-krotnie wyższa od zawartości tej witaminy w typowych jajach kurzych konsumpcyjnych,
- zawartość witaminy „E” wynosi 1,36 mg/jajo, a po obróbce termicznej 1,23 mg/jajo i jest 3-krotnie wyższa od zawartości tej witaminy w typowych jajach kurzych konsumpcyjnych,
- zawartość cholesterolu wynosi 182 mg/jajo, a po obróbce termicznej 173,5 mg/jajo, podczas gdy standardowe jajo kurze zawiera od 210 - 250 mg/jajo cholesterolu,
- zawartość nienasyconych kwasów tłuszczowych zachowuje ciągle wysoki poziom, tj. około 4 razy wyższy niż wynika to z danych literaturowych.

W dniu 21 września 2006 r. Przedsiębiorca poinformował o wprowadzeniu do obrotu wyłącznie nowych, trwale oznaczonych opakowań, które zawierają wszystkie brakujące informacje. Ponadto poinformował, że do każdego opakowania „Jaja Vitea Omega 3” dołączana jest ulotka informacyjna zawierająca porównanie udziału składników w normalnym jajku kurzym i jajku Vitea Omega 3.

Prezes Urzędu zważył co następuje :

Ad I.

Zgodnie z art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Nie jest zbiorowym interesem konsumentów suma indywidualnych interesów konsumentów.

Przepisy regulujące postępowanie w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów w przeważającej mierze mają charakter procesowy. Normy materialno-prawne istotne z punktu widzenia stwierdzenia praktyki znajdują się natomiast w innych ustawach. Prezes Urzędu dokonuje analizy dopuszczalności zachowania przedsiębiorcy w świetle przepisów innych ustaw, stosując zaś art. 23a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stwierdza, czy zachowanie takie, jeżeli nosi cechy bezprawności, stanowi praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1) działania są stosowane przez przedsiębiorcę,
- 2) działania przedsiębiorcy są bezprawne,
- 3) działania przedsiębiorcy godzą w zbiorowe interesy konsumentów.

Ad 1)

Stosownie do art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. – Prawo działalności gospodarczej ((Dz. U. Nr 101, poz. 1178; z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193; z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643; z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112; z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr 217, poz. 2125; z 2004 r. Nr 54, poz. 535, Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808; z 2006 r. Nr 144, poz. 1043) –

obecnie przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807 ze zmianami wprowadzonymi w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2777; z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494, Nr 183, poz. 1538; z 2006 r. Nr 17, poz. 127, Nr 144, poz. 1043 i 1045, Nr 158, poz. 1121 i Nr 171, poz. 1225)-(zwana dalej: „*ustawa o swobodzie działalności gospodarczej*”).

Przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 i ust. 2 *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej* jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna nie będąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Za przedsiębiorców uznaje się także wspólników spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Przepis art. 2 tej ustawy definiuje działalność gospodarczą jako zarobkową działalność wytwórczą, budowlaną, handlową, usługową oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodową wykonywaną w sposób zorganizowany i ciągły.

Ewa Kurasik i Andrzej Kurasik, zam. w miejscowości Prawda 60a, 95-030 Rzgów są osobami fizycznymi, które prowadzą działalność gospodarczą pod nazwą Ferma Niosek Prawda w miejscowości Prawda 60a, 95-030 Rzgów. Jak wskazano wcześniej Ewa Kurasik i Andrzej Kurasik są wpisani do ewidencji Krajowego Rejestru Urzędowego Podmiotów Gospodarki Narodowej prowadzonego przez właściwy organ, a przedmiotem prowadzonej przez nich działalności jest chów kur niosek jaj klasy A, sortowanie i pakowanie jaj. Działalność ta wykonywana jest w sposób zorganizowany i ciągły, na własny rachunek. W związku z tym Ewa Kurasik i Andrzej Kurasik są przedsiębiorcą w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej, na podstawie art. 4 ust. 1 i ust. 2 *ustawy o swobodzie działalności gospodarczej*.

Tym samym Ewa Kurasik i Andrzej Kurasik zam. w miejscowości Prawda 60a, 95-030 Rzgów są przedsiębiorcami w rozumieniu art. 4 pkt 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów*.

W związku z tym stwierdza się, że pierwsza przesłanka art. 23a ust. 1 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* została spełniona.

Ad 2)

Dla uznania działania przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest, aby miało ono charakter bezprawny.

Zgodnie z uzasadnieniem projektu rządowego *ustawy z dnia 5 lipca 2002 r. nowelizującej ustawę o ochronie konkurencji i konsumentów* „*Same przepisy art. 23a nie regulują konstrukcji bezprawności działań przedsiębiorcy. Działania te mogą okazać się bezprawne w razie ustalenia, że doszło do naruszenia przepisów innych ustaw, ale także zasad współżycia społecznego i dobrych obyczajów.*”⁶. W Małej Encyklopedii Prawa bezprawność została zdefiniowana jako niezgodność z jakimkolwiek obowiązującym przepisem prawa⁷. Zatem bezprawność to sprzeczność zachowania z szeroko rozumianym porządkiem prawnym jako całością. Istotnym jest również fakt, że bezprawność jest czynnikiem o charakterze obiektywnym, niezależnym od wystąpienia szkody, czy od zamiaru podmiotu dopuszczającego się działań bezprawnych.

Przepis art. 23a ust. 2 *ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów* stanowi, iż za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania

⁶ Druk sejmowy nr 366, s. 20

⁷ Źródło : *Mała Encyklopedia Prawa, PWN, Warszawa 1980, s. 46 i 47.*

cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

Obowiązki producenta w odniesieniu do zasad oznaczania opakowań jaj wprowadzanych do obrotu określają przepisy prawa polskiego i prawa Wspólnoty Europejskiej, które obowiązują na mocy traktatu o przystąpieniu Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej z dniem 1 maja 2004 r. Traktat ten został ogłoszony w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 kwietnia 2004 r. Nr 90, poz. 864. Natomiast z ogłoszenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 maja 2004 r. w sprawie stosowania prawa Unii Europejskiej (M.P. Nr 20 poz. 359) wydanego w oparciu o art. 10 ust. 5 ustawy z dnia 20 lipca 200 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r. Nr 190, poz. 1606, ze zmianami w Dz. U. z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 267, poz. 2253; z 2006 r. Nr 73, poz. 501, Nr 104, poz. 708 i Nr 145, poz. 1050) wynika, że podstawową zasadą prawa wspólnotowego, ustaloną w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, jest zasada nadrzędności, która przewiduje, że prawo pierwotne oraz akty wydane na jego podstawie będą stosowane przed prawem krajowym.

Jak wykazano wcześniej jaja produkowane na Fermie Prawda wprowadzane były do obrotu w sklepach detalicznych w całym kraju w opakowaniach jednostkowych nie oznakowanych co do istotnych cech produktu. Na opakowaniach brakowało następujących informacji:

- 1) metody chowu, ilości sztuk jaj w opakowaniu, numeru odróżniającego zakład pakowania, zaleceń dotyczących właściwego przechowywania jaj – dotyczy jaj o kategoriach wagowych „M” i „L” pakowanych po 6 i 10 sztuk,
- 2) ilościowej zawartości podanych na opakowaniu składników: cholesterolu, witaminy A i E i WNKT OMEGA 3” – dotyczy jaj pakowanych po 6 sztuk pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3,
- 3) daty zniesienia lub zapakowania jaj oznaczonych jako „Ekstra duże jaja”,

a ponadto:

- 4) opakowania jaj o kategorii wagowej „XL” oznaczono w taki sposób, że dużą czcionką umieszczono napis „Rozmiar XXL” przy jednoczesnej deklaracji na opakowaniu kategorii „XL” (małą czcionką).

Wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” o kategoriach wagowych „M” i „L” pakowanych po 6 i 10 sztuk w opakowaniach detalicznych, na których brak informacji o metodzie chowu, ilości sztuk jaj w opakowaniu, numeru odróżniającego zakład pakowania oraz zaleceń odnośnie do właściwego przechowywania jaj narusza zasady oznaczania tych produktów określone w art. 10 ust. 1 lit. a, b, d i ust. 2 lit. d rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej Nr 1907/90 z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. WE, L 173, str. 5, ze zm. – dalej zwane: „rozporządzenie Rady EWG Nr 1907/90”).

Zgodnie z art.10 ust.1, lit. a *rozporządzenia Rady EWG Nr 1907/90* „opakowania transportowe i opakowania jednostkowe, nawet umieszczone w opakowaniach transportowych, opatrzone są na zewnętrznej stronie wyraźnie i czytelnie pismem drukowanym: nazwą, firmą lub znakiem handlowym zakładu, który może być wspólnym znakiem handlowym stosowanym przez kilka zakładów, a który może zostać wskazany jeżeli nie zawiera wyrażen niezgodnych z niniejszym rozporządzeniem, odnoszących się do jakości lub świeżości jaj, sposobu hodowli stosowanej do ich produkcji lub pochodzenia jaj;”.

Prezes Urzędu ustalił, że Przedsiębiorca stosuje na opakowaniach detalicznych (jednostkowych) jaj nazwę „Ferma Niosek Prawda”. Nazwę tę należy uznać za znak

handlowy⁸ Przedsiębiorcy. Znak ten może być umieszczony na opakowaniach detalicznych jaj, jeżeli nie zawiera wyrażen niezgodnych z *rozporządzeniem Rady EWG Nr 1907/90* odnoszących się między innymi do stosowanego do ich produkcji sposobu hodowli kur niosek.

Jaja kurze konsumpcyjne mogą być produkowane przy zastosowaniu kilku różniących się od siebie metod chowu kur niosek – od chowu ekologicznego po chów klatkowy. Stosowana metoda chowu decyduje o walorach jaj i poza ceną jest czynnikiem, który konsument bierze pod uwagę przy dokonywaniu zakupu. Konsument ma prawo do zakupu tych jaj, które były wyprodukowane przy zastosowaniu preferowanej przez niego metody chowu. Użyty przez Przedsiębiorcę znak handlowy zawierający wyrażenie „Ferma Niosek Prawda”, bez jednoczesnego określenia stosowanego sposobu chowu kur na tej fermie oznacza, że jaja znajdujące się w tak oznaczonym opakowaniu mogą być wyprodukowane przy zastosowaniu którejkolwiek metody chowu. Ponieważ Przedsiębiorca stosuje wyłącznie jedną metodę chowu – chów klatkowy, wobec tego znak handlowy „Ferma Niosek Prawda” jest niezgodny z art. 10 ust. 1, lit. a *rozporządzenia Rady EWG Nr 1907/90* i wymaga uzupełnienia o określenie metody chowu kur lub rezygnacji z jego stosowania na opakowaniach detalicznych.

Zgodnie z art. 10 ust. 1, litera b *rozporządzenia Rady EWG Nr 1907/90* na opakowaniu powinien być umieszczony numer odróżniający zakład pakowania a zgodnie z art. 10, ust. 1, lit. d *rozporządzenia* - liczba zapakowanych jaj.

Przepis art. 10, ust. 2, litera d *rozporządzenia Rady EWG Nr 1907/90* nakłada też na producenta obowiązek umieszczania na opakowaniach danych o szczególnych warunkach składowania jaj.

Brak wyżej wymienionych wymaganych oznaczeń na opakowaniach detalicznych jaj klasy „A” pochodzących z Fermy Prawda, jest niezgodny z tymi przepisami. Wprowadzanie jaj w tak oznaczonych opakowaniach narusza obowiązek udzielenia konsumentowi rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji co do sposobu produkcji, zakładu pakowania, ilości oraz sposobu przechowywania produktu, co narusza powołane przepisy *rozporządzenia Rady EWG Nr 1907/90*.

Wprowadzenie do obrotu jaj klasy „A” pakowanych po 6 sztuk pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3”, w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono informację o treści „obniżona zawartość cholesterolu”, „więcej witaminy A i E” i „wysoki poziom WNKT OMEGA 3”, bez jednoczesnego podania ich ilościowej zawartości, jest niezgodne z § 9 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie oznakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych* (Dz. U. Nr 220, poz. 1856, ze zmianami w Dz. U. 2004 r. Nr 58, poz. 563, Nr 162, poz. 1703, Nr 257, poz. 2577; 2005 r. Nr 210, poz. 1751, Nr 180, poz. 1499, Nr 229, poz. 1953; 2006 r. Nr 194, poz. 1435) - (dalej zwane: „*rozporządzenie w sprawie oznakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych*”).

Stosownie do § 9 ust. 1 pkt 1 tego przepisu w oznakowaniu środka spożywczego przeznaczonego bezpośrednio dla konsumenta producent podaje ilościową zawartość składnika lub kategorii składników tego środka spożywczego, jeżeli nazwa składnika lub kategorii składników występuje w nazwie środka spożywczego lub nazwa tego środka spożywczego jest zazwyczaj kojarzona przez konsumenta z zawartością składnika lub kategorii składników w tym środku spożywczym. Jaja zwyczajowo uważane są przez

⁸ W polskim ustawodawstwie nie funkcjonuje pojęcie „znak handlowy”. Z uzasadnienia do wyroku Trybunału Konstytucyjnego K -24/2000 wydanego dnia 21 marca 2001 r. wynika, że w historycznym znaczeniu „znak handlowy” służył „indywidualizacji podmiotu (odrębnego od wytwórcy - producenta) wprowadzającego towar do obrotu”.

konsumentów za produkt zawierający z jednej strony znaczne ilości cholesterolu jako składnika „niezdrowego”, ale jednocześnie zawierający inne „zdrowe” składniki m.in. witaminy (np. „A” i „E”) oraz wielonienasycone kwasy tłuszczone (WNKT Omega 3). Brak oznaczenia na opakowaniach jaj klasy „A” pochodzących z Fermy Prawda znajdujących się w obrocie detalicznym informacji o ilościowej zawartości podanych na opakowaniu składników cholesterolu, witaminy A i E i poziomu WNKT OMEGA 3, jest niezgodny z ww. przepisem prawa. Używanie takich określeń jak: „obniżona zawartość cholesterolu”, „więcej witaminy A i E” i „wysoki poziom WNKT OMEGA 3” bez podania zawartości tych składników i porównania do typowego jaja kurzego konsumpcyjnego, narusza obowiązek oznakowania ilościowej zawartości ww. składników w jajach, co jest sprzeczne z przepisem §9 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia w sprawie oznakowania środków spożywczych i dozwolonych substancji dodatkowych*.

Wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” pakowanych po 10 szt. w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono dużą czcionką napis „Rozmiar XXL” przy jednoczesnej deklaracji na opakowaniu kategorii „XL” (małą czcionką) jest niezgodne z rozporządzeniem Komisji Wspólnot Europejskich Nr 2295/2003 z dnia 23 grudnia 2003 r. wprowadzającego szczegółowe zasady wykonywania rozporządzenia Rady Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej Nr 1907/90 w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do jaj (Dz. U. WE, L 340, str. 6) – (zwane dalej: „*rozporządzenie Komisji WE Nr 2295/2003*”). Stosownie do art. 7 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia jaja klasy „A” klasyfikowane są według wagi i oznaczone symbolami w następujący, jednolity sposób:

- „XL” – jaja klasy „A” bardzo duże o wadze 73 gram i więcej,
- „L” – jaja klasy „A” duże, o wadze od 63 gram do 73 gram;
- „M” – jaja klasy „A” średnie, o wadze od 53 gram do 63 gram;
- „S” – jaja klasy „A” małe, o wadze poniżej 53 gram.

Najwyższy przedział wagowy w tej normie jest oznaczony symbolem „XL”. Rozporządzenie nie przewiduje możliwości stosowania przez producenta jaj innych podziałów, używania innych symboli do oznaczania kategorii wagowej niż podane w tym przepisie. Oznaczenie kategorii wagowej jaj klasy „A” pochodzących z Fermy Prawda na opakowaniach znajdujących się w obrocie detalicznym symbolem „Rozmiar XXL” nie ma uzasadnienia w ww. normie handlowej i tym samym stanowi naruszenie art. 7 ust. 1 i 2 *rozporządzenia Komisji WE Nr 2295/2003*.

Wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” i kategorii wagowej „XL” pakowanych po 6 sztuk, w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono napis „6 ekstra dużych jaj” i datę minimalnej trwałości, zamiast daty zniesienia lub zapakowania, jest niezgodne z art. 20 *rozporządzenia Komisji WE Nr 2295/2003*. Przepis ten stanowi, że jaja klasy „A” oznaczone jako „ekstra” mogą znajdować się w obrocie 9 dni od daty zniesienia lub 7 dni od daty zapakowania, a po upływie tego terminu z opakowania musi zostać usunięta w sposób trwały, informacja o „extra świeżości jaj”. W przypadku, gdy informacja ta nie da się usunąć z opakowania, jaja muszą zostać przepakowane. Umieszczenie na opakowaniach jednostkowych jaj napisu „6 ekstra dużych jaj”, zgodnie z cytowanym wyżej przepisem, oznacza obowiązek umieszczenia na tych opakowaniach informacji dotyczącej daty zniesienia lub zapakowania jaj.

Obowiązek umieszczenia na opakowaniach detalicznych produktu właściwych informacji dotyczących towaru wprowadzanego do obrotu towarowego ciąży na producencie. Do niego adresowane są przepisy prawa żywnościowego – w tym norm handlowych dotyczących jaj. Przedsiębiorca prowadzący Fermę Prawda jako producent i jednocześnie zakład sortujący i pakujący jaja jest odpowiedzialny za wprowadzenie do obrotu towarowego jaj klasy „A” w opakowaniach detalicznych oznaczonych zgodnie ze wskazanymi wyżej

normami handlowymi. Jako producent i jednocześnie zakład sortujący i pakujący jaja Przedsiębiorca ma obowiązek wcześniejszego weryfikowania kompletności, wiarygodności i prawdziwości danych na opakowaniu produktów, które zamierza wprowadzić do obrotu towarowego. Jako profesjonalista zajmujący się produkcją jaj obowiązany jest do zastosowania się do zasad i norm handlowych obowiązujących przy znakowaniu tego rodzaju produktów.

Jednym z podstawowych praw konsumentów jest prawo do bezpieczeństwa ekonomicznego, którego podstawowym elementem jest możliwość świadomego podejmowania decyzji w sprawie dokonywania wyboru towarów i usług. Prawo konsumenta do informacji, do uzyskania wiedzy o przedmiocie i warunkach transakcji (a nawet szerzej o warunkach uczestnictwa na rynku), do uzyskania w ten sposób podstaw oceny sytuacji rynkowej i swobodnego podjęcia decyzji, a więc świadomego odgrywania na nim roli „biernego podmiotu ekonomicznego” – jest prawem zasadniczym konsumenta. Obowiązek informowania partnera o istotnych (z jego punktu widzenia) okolicznościach dotyczących kontraktu, jego przedmiotu i treści, przedmiotu świadczenia, a także powinność czynienia tego w sposób prawdziwy, rzeczowy i kompletny – jest cechą generalną prawa umów i wypływa z obowiązku lojalnego kontraktowania, dotyczącego zarówno stadium przedkontraktowego, jak i wszelkich dalszych faz już istniejącego stosunku prawnego⁹. Z kolei Europejski Trybunał Sprawiedliwości w sprawie Spółki INNO stwierdził, że prawo konsumenta do informacji jest jednym z jego zasadniczych praw, bowiem brak pełnej wiedzy uniemożliwia konsumentowi swobodę oceny i wyboru, ograniczając wolność jego decyzji rynkowych¹⁰.

Brak na opakowaniach detalicznych jaj klasy „A” informacji nakazanych przepisami prawa, a także podawanie informacji dotyczących kategorii wagowych jaj niezgodnie z normami handlowymi określonymi w tych przepisach powoduje, że konsument jest pozbawiony możliwości dokonania prawidłowej oceny towaru pod kątem zgodności jego cech wynikających ze stosowania przez producentów różnych metod chowu, a tym samym jakości i ilości składników jaj, ilości sztuk jaj, jaką konsument zamierza nabyć, sposobu i terminu przechowywania jaj w warunkach domowych. Dodatkowo pozbawienie konsumenta informacji o numerze odróżniającym zakład pakowania jaj stanowi znaczne utrudnienie, a czasem nawet uniemożliwia wniesienie reklamacji. Stanowi to naruszenie interesów ekonomicznych konsumenta i może wpłynąć na wybór towaru, który zostanie przez konsumenta zakupiony, w ten sposób, że nabędzie on produkt odmienny od tego, jaki pierwotnie zamierzał nabyć.

Podsumowując należy uznać, że wprowadzenie do obrotu detalicznego jaj klasy „A” w opakowaniach detalicznych oznaczonych w sposób wskazany w punktach I.1), I.2), I.3) i I.4) sentencji narusza przepisy prawa i jest tym samym bezprawne.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdza się, że druga przesłanka art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

Ad 3)

Stwierdzenie przez Prezesa Urzędu stosowania praktyki naruszającej zbiorowy interes konsumentów wymaga także wykazania, że interesy konsumentów, w które godzą zakwestionowane działania przedsiębiorcy, mają charakter zbiorowy.

Przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie definiują pojęcia zbiorowego interesu konsumentów, wskazując jednak w art. 23 a ust. 1, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Zbiorowy interes konsumentów oznacza interes

⁹ Źródło : E. Łętowska: „Prawo umów konsumenckich”, Wydawnictwo C.H. BECK 2002 r.

¹⁰ Źródło : wyrok z dnia 7 marca 1990 r., w sprawie nr C-362/88, Zbiór Orzecznictwa tom I s. 667

dotyczący ogółu, a naruszenie tego interesu może mieć miejsce, gdy skutkami działań sprzecznych z ustawą o ochronie konkurencji i konsumentów dotknięty jest szerszy krąg uczestników rynku. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów w odniesieniu do konsumentów chroni ich interesy jako zjawiska o charakterze instytucjonalnym, zbiorowym. Do naruszenia zbiorowych interesów konsumentów konieczne jest, by działanie przedsiębiorcy zostało skierowane nie do konkretnego adresata, lecz do adresata, którego nie da się z góry oznaczyć indywidualnie. Wobec tego działanie to jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów (a nie jedynie wobec określonego konsumenta) i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów.

W niniejszej sprawie mamy do czynienia z naruszeniem interesów nieograniczonej liczby konsumentów, których nie da się do końca zidentyfikować, ponieważ produkty pochodzące z Fermy Prawda są powszechnie dostępne. Potencjalny konsument może zostać nabywcą jaj klasy „A” wprowadzanych do obrotu przez Przedsiębiorcę i tym samym zostać adresatem zakwestionowanych w przedmiotowej decyzji praktyk. Zatem działania *Przedsiębiorcy* są podejmowane w stosunku do nieoznaczonego z góry i bardzo liczego kręgu konsumentów, którzy są poddawani działaniom podejmowanym przez tego przedsiębiorcę. Potwierdzeniem tej tezy są wyniki kontroli przeprowadzonej przez Wojewódzkie Inspektoraty Inspekcji Handlowej w Katowicach i w Łodzi.

W oparciu o dokonane ustalenia Prezes Urzędu uznał, że interesy konsumentów, w które godzą bezprawne działania Przedsiębiorcy mają charakter zbiorowy.

Wobec powyższego Prezes Urzędu stwierdził, że trzecia przesłanka art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

Wobec łącznego spełnienia wszystkich przesłanek koniecznych do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 23a ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu orzekł jak w punkcie I sentencji.

Zgodnie z ar. 23 e ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki, o której mowa w art. 23 a ustawy.

Prezes Urzędu uznał, że Przedsiębiorca zaniechał stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów z dniem 21 września 2006 r., tj. datą, w której Przedsiębiorca poinformował Prezesa Urzędu o wprowadzeniu do obrotu jaj klasy A wyłącznie w nowych opakowaniach detalicznych oznaczonych w taki sposób, że zawierają brakujące informacje dotyczące: metody chowu, ilości sztuk jaj w opakowaniu, numeru odróżniającego zakład pakowania, zalecenia odnośnie do właściwego przechowywania jaj, a także właściwe oznaczenie nazwy i symbolu kategorii wagowej jaj, co eliminuje nieprawidłowości wymienione w pkt-ach I.1), I.2), I.3) i I.4) sentencji decyzji.

Ad II.

Stwierdzenie praktyki określonej w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wymaga wykazania, że spełnione zostały łącznie trzy przesłanki:

- 1/ działania są stosowane przez przedsiębiorcę,
- 2/ działania przedsiębiorcy są bezprawne,
- 3/ działania przedsiębiorcy godzą w zbiorowe interesy konsumentów.

Fakt, że Ewa Kurasik i Andrzej Kurasik są przedsiębiorcą został udowodniony wyżej.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu stwierdził, że pierwsza przesłanka art. 23a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów została spełniona.

Przepis art. 23a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów precyzuje klauzulę generalną wskazaną w art. 23a ust. 1 ww. ustawy poprzez wymienienie najczęściej występujących postaci praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Jak zostało wskazane powyżej, przepis art. 23 a ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów zawiera przykładowy katalog praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów w myśl wymienionego przepisu uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego, naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji, nieuczciwą lub wprowadzającą w błąd reklamę i inne czyny nieuczciwej konkurencji godzące w zbiorowe interesy konsumentów.

W toku prowadzonego postępowania Prezes Urzędu ocenił wprowadzanie do obrotu towarowego jaj klasy „A” pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3” w opakowaniach detalicznych z napisem „Polski Produkt Proekologiczny”, przy jednoczesnej deklaracji chowu klatkowego - 3, a nie chowu ekologicznego - 0.

W prawie Unii Europejskiej i prawie polskim nie funkcjonuje pojęcie produkt proekologiczny. Z definicji zawartych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. Nr 93 poz. 898) – (zwanej dalej „ustawa o rolnictwie ekologicznym”) i związanych z nią ww. rozporządzeń, wynika, że produkt rolnictwa ekologicznego to płody rolne nieprzetworzone oraz produkty z nich powstałe, w tym także zwierzęta oraz produkty i przetwory pochodzenia zwierzęcego, które zostały wyprodukowane metodami ekologicznymi a produkcja prowadzona metodami ekologicznymi jest określana jako sposób uzyskania produktu rolnictwa ekologicznego, w którym zastosowano w możliwie największym stopniu naturalne metody produkcji, nie naruszające równowagi przyrodniczej.

Zdaniem prof. dr hab. Zbigniewa Dobrzańskiego – Kierownika Zakładu Higieny Zwierząt i Środowiska oraz prof. dr hab. Tadeusza Trziszka – Kierownika Katedry Technologii Surowców Zwierzęcych Akademii Rolniczej we Wrocławiu nie można utożsamiać nazwy produktów proekologicznych¹¹ z ekologicznymi. W opinii ww. ekspertów produkt proekologiczny, w tym przypadku „jaja proekologiczne” powstają wówczas, gdy producent dąży do naturalizacji procesu produkcyjnego jaj w warunkach chowu intensywnego. Działania producenta „jaj proekologicznych” polegają np. na powiększaniu klatek, z możliwością stosowania grzęd, kąpieli piaskowych, itp., lecz przede wszystkim najważniejsze w procesie produkcji tych jaj jest żywienie wnoszące specyficzne dodatki. W przypadku „jaj proekologicznych” jest to dodatek specjalnych (naturalnego pochodzenia) preparatów do pasz, m.in. Humokarbowitu, zawierającego związki huminowe i glinokrzemianowe, a więc substancje obecne w glebie, to jest takie jakie są pobierane podczas żerowania w warunkach chowu ekstensywnego i ekologicznego (*dowód: karta nr 61 odwrót*).

Prezes Urzędu ustalił, że na Fermie Prawda stosuje się system żywienia niosek opracowany i przygotowany przez dr inż. Waldemara Drymela (Wytwórnia Pasz

¹¹ Przedrostek „pro” (pochodzący z greki i łaciny) występuje jako pierwszy człon wyrazów złożonych łączący się z przymiotnikami – określa wtedy pozytywny, przychylny stosunek do tego, co oznacza człon drugi, np. proamerykański, prorządowy, prospołeczny lub łączący się z rzeczownikami oraz przymiotnikami odrzeczownikowymi – wskazuje wtedy na zastępczą funkcję w stosunku do tego co oznacza człon drugi, np. prodziekan – prodziekański, prorektor- prorektorski, albo też wskazuje na wstępną, przygotowawczą fazę, niższy stopień tego co oznacza człon drugi, np. proseminarium - proseminaryjny.

Źródło : Słownik Języka polskiego pod redakcją prof. dr. Mieczysława Szymczaka, Polskie Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1990 r. wydanie IV, tom II, strona 924 i 925.

i Koncentratów „Tasomix”) na podstawie programu Przedsiębiorstwa Hodowlano-Wdrożeniowego dr. weterynarii Stanisława Tronina przy współpracy pracowników naukowych Akademii Rolniczej we Wrocławiu (*dowód: karta nr 62*). Nioski objęte tym programem są karmione wyłącznie mieszanką paszową zawierającą Humokarbowit¹². Pasza zawierająca ten składnik powoduje :

- ograniczenie stosowania chemioprofilaktyków i chemioterapeutyków¹³,
- ograniczenie rozwoju niekorzystnych drobnoustrojów,
- zmniejszenie emisji szkodliwych gazów, pyłów i drobnoustrojów do środowiska naturalnego,
- zmniejszenie zanieczyszczenia gleb, wód gruntowych szkodliwymi substancjami odchodów zwierzęcych poprzez ich biokonserwację¹⁴.

Jaja wyprodukowane przy zastosowaniu tak opracowanego programu zachowują znacznie wyższy poziom higieniczny, a tym samym są artykułem żywnościowym bardziej bezpiecznym pod względem zdrowotnym. Zdaniem ww. ekspertów program, o którym mowa wyżej daje wszelkie podstawy naukowe, aby wyprodukowane w oparciu o ten program jaja nosiły nazwę „proekologiczne”.

Przedsiębiorca umieszczając na opakowaniach jaj klasy „A”, wprowadzanych do obrotu pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3”, informację o metodzie chowu klatkowego „3” nie naruszył *ustawy o rolnictwie ekologicznym*, ponieważ jaja te są produkowane metodą chowu klatkowego. Przedsiębiorca stosuje wyłącznie ten rodzaju chowu. Jak wykazano wcześniej jaja klasy A nazwane przez Przedsiębiorcę „Polskim Produktem Proekologicznym” nie mogą być utożsamiane z jajami wyprodukowanymi w chowie ekologicznym, z tego też powodu umieszczenie na opakowaniu tych jaj informacji o metodzie chowu klatkowego - 3 nie stanowi również naruszenia *rozporządzenia Rady EWG w sprawie niektórych norm handlowych w odniesieniu do jaj*.

W oparciu o dokonane ustalenia Prezes Urzędu uznał, że działanie Przedsiębiorcy polegające na umieszczeniu na opakowaniach detalicznych jaj klasy A napisu „Polski Produkt Proekologiczny” przy jednoczesnej deklaracji chowu klatkowego - 3 nie jest działaniem bezprawnym.

Biorąc powyższe pod uwagę Prezes Urzędu stwierdził, że druga przesłanka art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie została spełniona.

Wobec niespełnienia przesłanki bezprawności działań Przedsiębiorcy Prezes Urzędu uznał, że działania Przedsiębiorcy polegające na wprowadzeniu do obrotu towarowego jaj klasy A, pod nazwą handlową „Jaja Vitea Omega 3” w opakowaniach detalicznych, na których umieszczono napis „Polski Produkt Proekologiczny” przy jednoczesnej deklaracji

¹² Humokarbowit wiąże do 70 % amoniaku i hamuje rozwój niekorzystnej mikroflory w pomieszczeniach dla zwierząt.

Źródło : http://www.tronina.pl/zywienie_drobiu.html.

¹³ Chemioprofilaktyki i chemioterapeutyki są to środki chemiczne zapobiegające chorobom roślin i zwierząt lub wspomagające ich leczenie poprzez wprowadzanie do tkanek substancji uodparniających (tzw. immunizatorów) lub substancji niszczących czynnik chorobotwórczy. Immunizatory SA to środki stosowane w ochronie roślin lub zwierząt jako substancja chemiczna łatwo pobierana przez rośliny i podnosząca w nich odporność na czynniki chorobotwórcze.

Źródło: Nowa Encyklopedia Powszechna, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1997 r. wydanie I, tom II strona 694 i tom III strona 20.

¹⁴ Biokonserwacja – przedrostek „bio” (z greckiego) pierwszy człon wyrazów złożonych, wskazujący na związek z życiem, z procesami życiowymi tego co wyraża człon drugi, np. biografia, biologia, biosfera; konserwacja – to utrzymywanie czegoś w dobrym stanie, dbanie o coś, pielęgnowanie czegoś w celu zabezpieczenia przez szybkim zniszczeniem lub zepsuciem.

Źródło : Nowa Encyklopedia Powszechna, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1997 r. wydanie I, tom I strona 166 i strona 993.

chowie klatkowego „3” nie godzą w zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 23 a ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Wobec nie spełnienia dwóch z trzech przesłanek koniecznych do stwierdzenia praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów określonej w art. 23 a ust. 1 i ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes Urzędu orzekł jak w pkt II sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – Delegatura w Łodzi.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji
Dyrektor Delegatury w Łodzi

Iwona Bielska

Otrzymują:

Ewa Kurasik i Andrzej Kurasik
zam. Prawda 60a,
95-030 Rzgów
Ferma Niosek Prawda